

KRITIK MOT AVTALEN OCH REGELVERKEN FÖR VÄGARNA

Då fick vi äntligen se kommunens utkast till Avtal som de vill träffa med Samfällighetsföreningarna och byarna. Tack till den privatperson som använde Offentlighetsprincipen 😊 Avtalsutkastet bifogas.

ALLMÄN KRITIK av AVTAL och REGELVERK

1. Avtalsutkastet samt ett reviderat regelverk har INTE behandlats av Leksands kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen eller fullmäktigeberedningen för framtidens väghållning. Men så gjordes av kommunfullmäktige förra gången det fanns ett avtalsförslag. Avtalet bör beredas för **beslut i kommunfullmäktige** bland annat för att det berör kommunallagens **likställighetsprincip**.

Är det förenligt med kommunallagen att överlåta detta på förvaltningen?

6. Kap 38 § Beslutanderätten får inte delegeras när det gäller

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

2. Avtalsutkastet har vi fått ut med hjälp av offentlighetsprincipen. Det bör förstås **presenteras OFFENTLIGT** exempelvis på kommunens hemsida tillsammans med reviderade **Regelverk samt karta över vägklassificeringen och av de 333 km** där väghållningen privatiserats.

3. Regelverken är överklagade och har därför ännu **inte vunnit Laga Kraft**. Självklart bör detta avvaktas innan några avtal tecknas.

4. Det blir en **Folkomröstning om Vägfrågan 13 september** vilket formellt skall behandlas av KF 25 maj. Självklart bör detta avvaktas innan några avtal tecknas.

5. Avtal och Regelverk behandlar inte hur det **eftersatta underhållet (underhållsskulden)** skall behandlas. Vi behöver genomföra en **OBEROENDE Besiktning av de 333 km väg som privatiserats, enligt vedertagen metodik** (SKR, Trafikverket mfl) och utförd av experter.

Vi behöver en **uppdaterad tillståndsbeskrivning och prislapp** för att åtgärda berörda vägsträckor som är i eftersatt underhåll. Bästa totalskattning är idag 340 miljoner kronor, men det är utifrån en äldre Oberoende Besiktning där vi inte fått ta del av detaljerna.

Eftersom underhållsskulden uppstått under den tid som Kommunen skött hela Vaghållningsuppgiften är det ett kollektivt ansvar för oss i kommunen att successivt åtgärda denna skuld till vägar med eftersatt underhåll.

6. Självklart bör Förvaltningen få i uppdrag att sköta väghållningsuppgiften fram till dess att alla utredningar, domslut, folkomröstningar, regelverk och avtal är klara.

SPECIFIK KRITIK av AVTAL och REGELVERK (se Utkastet till avtal)

1. **Rubriken är ju bra men fel.** Det här är inte ett Avtal om enskild väghållning utan om vissa driftåtgärder som är årligt återkommande. (Än så länge)!
2. Efter "Parter" saknas Förvaltning med **Byordning, Bysamfälligheter, Delägarförvaltning** etc.
3. Efter "Saken" står Väghållning, skall väl vara "stöd", "Skötsel" eller "årligt återkommande Drift"?
4. Saknas en hänvisning till att avtalet grundas på avtalslagen och skadeståndslagen. Står inget om hur kommunens skötsel förhåller sig till projektledning, ansvar, besiktning mm (AMA Allmän Material- och Arbetsbeskrivning – Svensk byggtjänst).
5. Står att Föreningen är huvudman för "**Belysning**". Strykes, belysningen skulle ju INTE överföras på föreningarna?
6. Som grund för omfattning ligger kommunens **Regler för kommunalt stöd 2025-06-16**. Det har inte vunnit laga kraft. Det **innehåller ett fel** som inte ändrats vad gäller vägklass C (de som enbart kan få bidrag) där det hänvisas till A vägar men skall vara B vägar. Varken Regelverket eller Avtalet innehåller ännu den praxis som skapats i och med att **Grusningen för några byar betalas av Kommunen medan föreningarna enbart faktureras själva gruset (en mindre kostnad). Det ska vara lika för alla!**
7. Hänvisning till kartbilaga. **Alla föreningar och allmänheten bör även få tillgång till en analog helhetskarta över kommunen så de kan känna sig trygga med likabehandling vad gäller indelningen i vägklasser A, B, C och D med mera.**
8. Barmarksskötsel saknas alltså Grusning ifall nu alla skall få det?
9. Står att "Väghållningen ska utföras enligt de principer för väghållning som kommunen tillämpar." Vad är det för principer? Vill man veta hur man bör utföra väghållning på enskilda vägar rekommenderas: **Trafikverket (2019), Drift och underhåll av enskilda vägar**. Publikation 2019:186. ISBN: 978-91-7225-539-0.
10. I paragraf 3 och 5 står att i kommunens åtagande inte ingår upprustning och ombyggnad av väg. Det **kan tolkas som att kommunen vill ha underskrift på att inga krav kan ställas på att åtgärda underhållsskulden**. Bör omformuleras?
11. Står att Föreningen överlåter erhållna statsbidrag. Detta bör ju strykas. Skall detta göras vid skötsel måste man skriftligt reglera att **kommunen skall utföra ALLA de åtgärder som ingår i statsbidragen** Det innebär tillkommande **Grusning, Dikesrensning och Beläggningsunderhåll**. Saker som INTE ligger i kommunens Regelverk.
12. Står att Upprustningsbidragen handlar om Standardförbättrande åtgärder. Det stämmer ju inte. **Kommunens tolkning av Upprustning är att det är Drift- och Underhållsåtgärder som inte måste genomföras varje år, reparationer, reinvesteringar och standardhöjande åtgärder. Eller hur?**

13. Avtalstiden gäller tillsvidare med en **uppsägningstid på ett år**. (Tidigare var det 5 år). Ett år är för länge under inledningsskedet eftersom det är en **folkomröstning och ett ordinarie kommunalval** som kan ändra på förutsättningarna för Regelverk och Avtal tidigare.
14. Att det kommunala stödet kan dras in är luddigt uttryckt. Vad gäller exempelvis Regelverkets skrivningar om vändplatser? Kommer att kunna innebära omförrättningar.
15. Den som skall teckna avtalet för föreningen ska ha **mandat från årsmötesprotokoll**. Hur skall detta ordnas när de flesta föreningar väl redan haft sina årsmöten utan att ha sett detta Avtalsförslag? Extra årsmöten utan att se Avtalet?

Peo Nordlöf – Medlem i Väggruppen samt Ledamot (V) i fullmäktigeberedningen för framtidens väghållning.